

Wyrok z dnia 7 marca 1997 r.
I PKN 32/97

Nieznaczný brak pełnego obciążenia zajęciami dydaktycznymi nie jest ważną przyczyną uzasadniającą wypowiedzenie nauczycielowi akademickiemu stosunku pracy (art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym - Dz. U. Nr 65, poz. 385 ze zm.).

Przewodniczący Prezes SN: Jan Wasilewski, Sędziowie SN: Józef Iwulski, Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 7 marca 1997 r. sprawy z powództwa Antoniego H. przeciwko Politechnice K. [...] w K. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 10 października 1996 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Powód Antoni H. w sprawie przeciwko Politechnice K. o przywrócenie do pracy wniósł kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 10 października 1996 r. [...]. Zaskarżonym wyrokiem oddalono jego rewizję od wyroku Sądu I instancji, oddalającego powództwo. W kasacji postawiono zarzut naruszenia art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 ze zm.) przez przyjęcie, że istniały ważne przyczyny rozwiązania stosunku pracy oraz naruszenia art. 233 § 1 KPC przez oparcie orzeczenia wyłącznie na materiale dowodowym przedstawionym przez stronę pozwaną bez uwzględnienia dowodów przedstawionych przez powoda. Wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji, przy uwzględnieniu kosztów zastępstwa adwokackiego.

Pozwana wniosła o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Według art. 93 ust. 3 ustawy o szkolnictwie wyższym stosunek pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nie określony może być rozwiązany z ważnych przyczyn z końcem roku kalendarzowego na mocy decyzji właściwego organu, po uzyskaniu zgody organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni. Okres wypowiedzenia stosunku pracy z nauczycielem akademickim wynosi sześć miesięcy. Przedmiotem rozbieżnej oceny stron sporu jest fakt istnienia ważnej przyczyny wypowiedzenia powodowi stosunku pracy. Sąd II instancji podzielił pogląd Sądu Rejonowego, że niedobór zajęć w Zakładzie Socjologii, w którym był zatrudniony powód oraz zajęcie przez niego dalszego miejsca w konkursie, który odbył się w 1992 r., są przyczynami uzasadniającymi rozwiązanie stosunku pracy. Konkurs był przeprowadzony po likwidacji poprzedniego Instytutu, w którym był zatrudniony powód. Wówczas zwolniono większość pracowników zlikwidowanego Instytutu i ogłoszono konkurs na stanowiska w nowo utworzonym Instytucie Ekonomii, Socjologii i Filozofii. Powód nie

został zwolniony w 1992 r. z powodu choroby, a późniejsze wypowiedzenie zostało uznane za bezskuteczne z uwagi na brak wymaganej przez statut zgody senatu. Mimo pozostawania w stosunku pracy na stanowisku adiunkta powód przystąpił do tego konkursu i zajął w nim piąte miejsce. W Zakładzie Socjologii było pięć etatów, jednakże jeden był zajęty przez pracownika, którego nie można było zwolnić, gdyż podlegał on szczególnej ochronie przed rozwiązaniem stosunku pracy.

Zdaniem Sądu Najwyższego poglądy Sądów obu instancji nie są trafne. Cechą stosunku pracy z mianowania, jest jego wzmożona trwałość i stabilizacja, zaś możliwość jego rozwiązania występuje tylko w szczególnych przypadkach. Skłania to do poglądu, że interpretacja pojęcia "ważnej przyczyny" powinna być ścisła [...]. W wyroku z dnia 2 czerwca 1995 r., I PRN 25/95 (OSNAPiUS 1996 nr 4 poz. 60) Sąd Najwyższy przyjął, że znaczny niedobór zajęć dydaktycznych jest ważną przyczyną uzasadniającą wypowiedzenie stosunku pracy na podstawie art. 93 ust. 3 ustawy o szkolnictwie wyższym. Jednakże w tamtej sprawie niedobór zajęć nauczyciela akademickiego (wykładowcy) wynosił 195 godzin na obowiązujące go pensum w wysokości 360 godzin. W niniejszej sprawie niedobór zajęć w całym Zakładzie Socjologii wynosił 40 godzin (w roku akademickim 1993/94, w którym zwolniono powoda z pracy). Nie jest to niedobór znaczny, a zatem nie może być uznany za ważną przyczynę uzasadniającą rozwiązanie z powodów stosunku pracy. Przepis art. 93 ust. 3 ustawy o szkolnictwie wyższym dopuszcza rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem akademickim w znacznie węższym zakresie niż to czyni art. 45 § 1 KP w stosunku do innych pracowników. Wymaga on bowiem istnienia ważnej przyczyny, a nie tylko wypowiedzenia uzasadnionego.

Także nie uzasadnia wypowiedzenia zajęcie przez powoda piątego miejsca w konkursie na zatrudnienie w Zakładzie Socjologii w grupie adiunktów. Celem konkursu jest dobór odpowiednich osób do zatrudnienia. Powód nie musiał stawać do tego konkursu, ponieważ pozostawał cały czas w stosunku pracy z pozwaną. Nie można uważać po upływie około 2 lat od tego konkursu, że zajęta w nim pozycja jest ważną przyczyną wypowiedzenia tym bardziej, że pozycja powoda gwarantowałaby mu zatrudnienie, gdyby nie zajmowanie jednego miejsca pracy przez osobę podlegającą szczególnej ochronie przed rozwiązaniem stosunku pracy.

Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd II instancji rozważy zastosowanie w sprawie przepisu art. 45 § 2 KP w związku z art. 124 ustawy o szkolnictwie wyższym. W niniejszej sprawie ten przepis może być zastosowany w brzmieniu obowiązującym przed dniem 2 czerwca 1996 r., gdyż według art. 6 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 24, poz. 110) w sporach o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne lub o przywrócenie do pracy, albo o odszkodowanie w związku z wypowiedzeniem lub rozwiązaniem umowy o pracę, toczących się przed sądem pracy w dniu wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Z tych względów na podstawie art. 393¹³ KPC orzeczono jak w sentencji.

=====